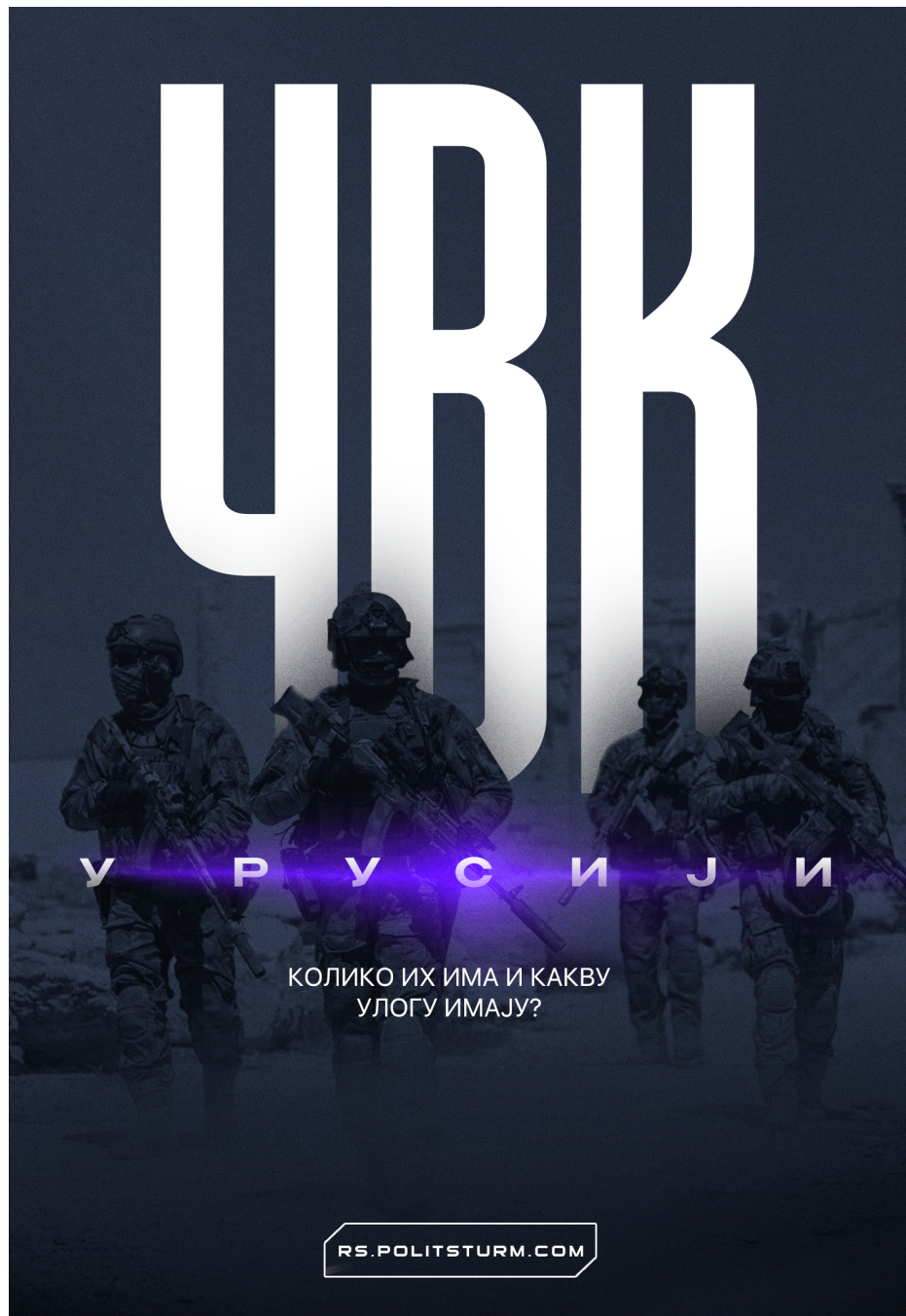

ПВП у Русији: колико их има и какву улогу имају?

2024-01-09

20 мин. читања

Увече 23. августа сазнало се за смрт Јевгенија Пригожина и других лидера Вагнерове ПВП (Приватна војна предузећа). Пригожинове политичке амбиције, гласне изјаве о успесима његове приватне војске на фронтима Северног војног округа, акције Вагнер групе у Сирији и афричким земљама - и, коначно, оружана побуна "музичара" - сви ови догађаји привукли су огромну пажњу на ПВП и открили важну економску и политичку улогу коју приватне војске играју у Русији.

Плаћеничке војске су забрањене међународном конвенцијом УН и законодавством већине земаља, укључујући Руску Федерацију, али истовремено имају широку примену широм света. Ова контрадикција се објашњава прилично једноставно: приватне војске доносе огромне користи капиталу, па стога капитал крши чак и своје законе.

Каква је улога ПВП за руски капитал? Колико приватних армија има у Русији и ко их поседује? Да ли то значи да ће смрћу Пригожина Вагнер и друге ПВП престати да постоје? Ова и друга питања ћемо адресирати у овом чланку.

Које ПВП постоје у Русији?

Приватна војна предузећа обављају широк спектар задатака: од директних борбених дејстава до опслуживања јединица регуларне војске (поправка војне опреме, везе, логистика, снабдевање јединицама војске храном и др.), као и обука војске и полиције, чување конвоја, поморских пловила, деминирања терена и објеката итд.

Примера ради, познато је да је америчка војска користила толико „подизвођача“ у својим операцијама у Ираку и Авганистану да је број њихових запослених премашао контингент самих америчких трупа у регионима.

“Стање је такво, да марта 2011, особље под приватним војним уговором ангажовано у операцијама војних контингената САД-а у Авганистану и Ираку броји 155.000 војних лица (више него регуларно војно особље које спроводи ове операције, чије је бројно стање 145.000 војних лица), а у 2012-2013 чак 250.000 (равно 50% свих Америчких војних лица у ова два контингента). Од децембра 2009, број војних лица под приватним војним уговором стално премашује број регуларно ангажованих државним уговорима.”[1]

Приватна војна предузећа често мењају своја имена, ребрендирају се, успостављају фантомске фирме иза којих се крију, спајају се са другим фирмама или се раздвајају у мање, или користе неки други од хиљаде муљажа које су им на располагању како би прикрили своје активности. Ово поготову важи за руске ПВП, чије активности још увек нису регулисане руским законодавством.

Служећи се овом чињеницом, вођство ПВП-а често истакну да нису умешани и одређене догађаје и споре своје везе са ПВП-ом у њиховом власништву. Примера ради, један од вођа Redoubt ПВП тврди да има чак осам различитих “Redoubt-ова” који наводно немају везе једно са другим, а вођа RSB-Group-а Криницин тврди да постоји нека фирма истог имена која се бави поправком авиона у Либији и да је се он због тога (по сопственом часном суду)

незаслужено нашао на удару америчких санкција.

Пошто смо се сад мало упознали са концептом ПВП у Русији, да видимо које конкретне групе тамо постоје.

Вагнер група

Највеће и најактивније ПВП у Русији је Вагнер. Ово ПВП није нигде претходно званично регистровано, само су друге фирме везане за њеног бившег директора биле регистроване. Након догађаја 23-24 јуна, Вагнер је регистрован у Белорусији као организација која пружа образовне услуге.

Вагнер је формиран 2013-2014 на основу “Slavic Corps” одреда, који је био део ПВП Slavonic Corps Limited, иначе регистроване у Хонг Конгу. А она је такође подизвођач једног другог ПВП - Moran Security group, које постоји и данас.

Командант ПВП Вагнер био је Дмитри Уткин, бивши командант одреда специјалних јединица ГРУ, коме је име у војној комуникацији било “Wagner”. Након што је напустио државну службу 2013, почео је да ради за Moran Security group, где је предводио једну од две чете “Slavic Corps” које су формиране исте године. Прво ангажовање Slavic Corps-а било је прилично неуспешно. Унајмљеним борцима обећан је посао чувања складишта и нафтовода у Сирији, али уместо тога, 267 плаћеника послати су у ратне операције. Ове јединице нису имале адекватну опрему и биле су наоружане застарелим оружјем. Након ове операције, цели састав Slavic Corps-а изручен је Русији и двојица вођа осуђена су на робију до три године због плаћеничких делатности [6].

Највероватније је сама операција била у интересу државног руководства Русије, пошто су одреди ипак имали војну опрему и тешко наоружање (за које је додуше само фалила муниција), и пошто саме приватне формације нису имале никакав интерес у директној борби са локалним војскама.

Било како било, руском капиталу су и даље требале оружане формације, које наизглед нису имале никакве везе са владом Руске Федерације, али које су ипак поступале у складу са њеним инструкцијама. И тако су борци из некадашњег Slavic Corps-а реорганизовани у ПВП Вагнер.

Од свог оснивања ПВП Вагнер била је коришћена у разним сукобима широм планете:

-Подржавали су владу Башара ал-Асада у Сирији од 2014 - Овде се ПВП најчешће користе као копнени контингенти који подржавају операције Сиријске војске.

-Учествовали су у сукобу у Украјини од 2014 против оружаних снага Украјине.

Затим се фокус ПВП Вагнер сели у Африку, где су ПВП присутна у бројним земљама. У свим овим војним сукобима, званичне власти до скоро су негирале учешће ових плаћеничких формација. Пре војне побуне, јединице ПВП Вагнер биле су активно коришћене у Северном војном дистрикту.

Током руске “спецоперације” у Украјини, број особља ПВП Вагнер почео је нагло да расте. ПВП сад масовно регрутују затворске осуђенике, а стандарди за избор кандидата за плаћенике се постепено спуштају. Тренутно ова приватна војска има десетине хиљада бораца. У њеном оржаном саставу могу се наћи тешко наоружање, оклопна возила па чак и авијација и артиљериски системи. Главни извор овог наоружања, као и опреме и муниције је

Министарство Одбране Руске Федерације. ПВП Вагнер, бар на папиру, има снагу војске једне омање државе.

Вагнер је уско везан са ликом и делом милијардера Јевгенија Пригожина, који је био вођа и власник овог ПВП-а. Пригожин се доводио у везу са фирмама које су остваривале баснословне профите на територијама које би ПВП заузела, извлачећи природна богатства из њих. Ово је потврдио и председник Руске Федерације.

Па тако, фирма Europolis, која се доводила у везу са Пригожином, склопила је уговор са владом Сирије да развије њена нафтна и гасна поља, као надокнаду за ослобађање тих поља од снага непријатељских Асадовом режиму. Године 2020, Europolis је остварио профит од 90 милиона долара. Још једна Пригожинова фирма, Mercury, која се такође бави екстракцијом нафте и гаса из Сирије, остварила је профит од 67 милиона долара за три године.

Председник Руске Федерације такође је потврдио да је Пригожин имао посла са екстракцијом минералних ресурса у афричким земљама где је његова приватна војска дејствовала:

Међутим, главни профит Пригожину је стижао из пословања са владом РФ. Упркос отвореним политичким амбицијама, чак и покушају оружане побуне, Пригожин је чврсто био уплетен у структуре руског капитала.

Стога, првих месец дана након неуспеле побуне, фирме које су биле у вези са Пригожином добиле су послове са државним институцијама у вредности од 2 милијарде рубаља. Штавише, председник Руске Федерације, отворено је признао да се ПВП финансирају из буџета РФ, као и да је ова плаћеничка војска прошле године добила 86 милијарди рубаља, а Пригожинова Concord група добила је 80 милијарди рубаља у државним поруџбинама за снабдевање храном различитих државних агенција у истом временском оквиру. Свеукупно, до сада, ова ПВП је добила око 858 милијарди рубаља из државног буџета, а Concord група је добила 845 милијарди рубаља.

Помало је иронично да су информације о државном финансирању Пригожинових послова обзнањени тек након неуспеле побуне. Пре овога, Пригожин је тврдио да је све паре “давао из сопственог џепа”, што је свакако допринело његовом имиџу “народног хероја” који наводно није ништа имао са постојећим властима.

Друге Пригожинове фирме добиле су послове у вредности од десетина милијарди рубаља за изградњу, поправку, одржавање и чишћење касарни и војне опреме. Наравно, ово се није десило без кршења антимонополских закона. Пригожин је организовао фантомске фирме како би добијао на јавним тендерима, а улазио је и у картелске споразуме са потенцијалном конкуренцијом. Чак и кад се за ово сазнало, Федерална антимонополска служба, иако је била суочена са доказима о завери картелизације, одбила је да покрене административни и судски поступак против Пригожина и ослободила је фирме истог било какве обавезе финансијске одштете.

Дакле, Пригожинове структуре биле су класични ПВП, бавиле су се војевањем, експлоатацијом и намештеним пословима са државним органима.

Између осталог, Пригожин је држао пар великих медијских фирми уједињених у конгломерат “Fabrika Media”, а касније у “Patriot” холдинг. Овај холдинг, који је затворен у Јулу 2023 бавио се промовисањем “патриотске” агенде међу широким народним масама, нападајући опозицију итд. Пре затварања, генерални директор ове фирме, Јевгениј Зубарев, проценио је стање холдинга овако:

“Укупни промет медиа групе је тренутно 300 милиона јединствених посетилаца дневно. Ово је највећа медијска група у земљи.”

Пригожин је такође водио “Internet Research Agency”, боље познату као “Фабрика тролова”. Радници ове фабрике остављали су пропагандистичке коментаре на све стране на интернету, организовали су мреже Телеграм канала, водили су кампање да дискредитују проблематичне опозиционе политичаре и бавили се другим сличним манипулативним активностима. Засебна ставка Пригожинових трошкова била су подмићивања како “патриотских” тако и “опозиционих” блогера, војних коресподената, и других јавних личности. Па су тако Јуриј Подољака, Максим Фомин Михаил Звинчук, Борис Рожин, Дарија Дугина и други радили директно у Пригожиновим фирмама или су добијали новац кроз њих.

Фирме и сарадници Пригожина били су готово недодирљиви. Поред свог енормног богатства, Пригожин је руковао инструментима војне и политичке силе. Као политичар, имао је значајан гравитас како у Русији тако и у свету, а бројни излети и испади дали су се опростити с обзиром на службу у интересу шире руске буржоазије.

Побуна Вагнера се према томе може сматрати, између осталог, као политички потез Пригожина који је покушао да заузме бољу позицију у рангирању елите владајуће буржоаске класе Русије. Судаћи по томе колико се брзо и малтене без последица опростило Пригожину и Вагнеру генерално, након што је побуна окончана, показало је да обе фракције руске буржоазије нису у принципу непомирљиве. Штавише, делује да су олако дошле до каквог споразума.

Ипак, Пригожин је заједно са врхушком Вагнера, Дмитријем Уткином и Валеријем Челаковим (који је водио логистику целе ПВП), настрадао 23.08., када се његов авион пригодно срушио, без преживелих. Ово је највероватније последица интерних сукоба руске буржоазије, чији су елементи ипак одлучили да им је Пригожин превелика претња, те су се вероватно ипак решили да спроведу елиминацију свог ривала.

Пригожин и његова ПВП били су браћа рођена са остатком руског капитала, наступајући искључиво у интересу руске буржоазије црпећи финансијска средства из државних кеса и из руина покорених територија. Упркос свим огавним делима самог Пригожина треба имати на уму да је ПВП Вагнер суштински државна фирма. Без државе ови плаћеници би брзо остали без база за обуку, опреме, муниције, оружја, залиха хране итд. Али најбитнија ствар је да без државе, плаћеници би убрзо остали без новца због којег су постали плаћеници.

Након ликвидације врха ПВП Вагнер отварају се различите могућности по питању будућности ове организације. Трансформација под контролом новог команданта, лојалнијег властима, потпуно потчињавање ПВП под Министарство Одбране, или распуштање и пребацивање кадрова у постојеће ПВП. Било како било, једна ствар је јасна, колико год проблематична била, руска држава, дакле, руски капитал, неће одолети сиренској песми поседовања приватне војске у свом неуморном походу за нове ресурсе, нова тржишта, новом радном снагом, и разуме се, профитом.

RSB-Group

Ово предузеће је основано 2005. и регистровано је у Москви. Вебсајт RSB-Group-е говори о следећим услугама које њихове предузеће нуди: поморске операције, копнене операције, обезбеђивање и пратња конвоја,

анализа пословне конкуренције, војни консалтинг и обука итд. Олег Криницин, вођа компаније, тврди да ПВП има скоро две хиљаде запослених.

Криницин, који је бивши официр граничне полиције, говори негативно о ПВП Вагнер која, по његовом мишљењу, квари слику плаћеника у друштву. За разлику од ексцентричног Пригожина, директор RSB-Group-е покушава да своју компанију представи као једну поштену плаћеничку чету за пример, која пре свега поштује закон - а у том подухвату иде толико далеко да је спреман чак и да се одрекне самог назива “приватна војна компанија”:

“Наш назив званично није ПВП, како не би узнемирили јавност изабрали смо неутралнију синтагму - приватна војно консултантска компанија”

У исто време, тврди се да RSB-Group није укључен у никакве борбе. Нажалост се, све време под паролом “побољшања свог имиџа”, RSB-Group понаша као и свака друга плаћеничка чета.

Компанија је, на пример, 2020. обезбеђивала либијску амбасаду у Минску. С обзиром да у Либији букти грађански рат, земља тренутно има две владе: Владу Народне Слоге (GNA) под вођством Фајза ел Сараџа и владу фелдмаршала Хафтара који је уједно и вођа Либијске Народне Армије (LNA).

Либијска амбасада у Минску, коју је 2020. обезбеђивао RSB-Group припада Хафтаровој влади. Плаћеници су чак одбили и напад на амбасаду који су организовали савезници супарничке владе Народне Слоге. Међутим, већ у децембру исте године, по неким изворима плаћеници мењају страну и организују напад на амбасаду, овај пут по налогу Сараџових људи.

Речи Криницина, који наводно брине о имиџу својих плаћеника, косе се са његовим делима.

Посебну пажњу заслужује случај где је RSB-Group-а ухваћена како за слике страних плаћеника тврди да су слике њихових запослених. Још једна добро позната “операција” RSB-Group је разминирање цементаре у Либији. Због рада RSB-Group у Либији, где су поправљали војне авионе Генерала Хафтара, Криницин је потпао под америчке санкције. Ипак, он бесрамно тврди да са тим послом нема ништа: по Криницину авионе су поправљали преваранти из Либије који су нелегално користили име његове компаније RSB-Group.

Овај ПВП је више мање независна, организација, већином фокусирана на што већу зараду, а не испуњење неких државних политика Руске Федерације. Могуће је, наравно, да је то само вештачки креирана илузија и да и Криницин такође испуњава наређења државе.

RSB-Group се разликује од Вагнер Групе по броју запослених, њиховом арсеналу, као и по природи мисија које извршавају. Тржиште плаћеничких услуга очигледно је довољно велико да је могућ развој поделе раде између различитих ПВП-а.

ПВП Redoubt

Предузеће је основано 2008, спајањем неколико група ветерана руских специјалних јединица. Вође су им Константин Мирзајанц (бивши официр и бизнисмен) и Сергеј Саливанов (бивши официр)

ПВП финансира олигарх Олег Дерипаска, који купује опрему и оружје за јединицу. ПВП у свом саставу има до 7 хиљада бораца. Пре почетка “специјалне војне операције”, ПВП је искључиво деловао у иностранству. У

Сирији је, на пример, ПВП штитио велико пострејење за прераду гаса (капацитета од 1.3 милијарде кубних метера гаса) али и фосфатне руднике (чије је профит процењен на око 200 хиљада долара годишње). И гасно постројење и фосфатни рудници припадају олигарху Тимченку.

Јединице Redoubt-а сада активно учествују у руској инвазији Украјине. Иако је претходно критиковао руску “специјалну војну операцију” олигарх Дерипаска свеједно уредно плаћа део плата војника ПВП Redoubt који се боре у Украјини, док остатак плаћа руско Министарство одбране. Речи капиталиста су заиста скоро увек противречне њиховим делима.

Прве јединице ПВП Redoubt су створене од бивших бораца ПВП Вагнер. Сада, када је ова јединица дефинитивно заменила Вагнер Групу на фронтима Северног Војног Дистрикта, није изненађујуће што се реке волонтера сливају у ПВП Redoubt и што је многе мање ПВП практично купио. Вероватно је да ће због уништења вођства Вагнер Групе, ПВП Redoubt (али и друге ПВП) наставити да јачају.

ПВП Potok и ПВП Fake1

Обе компаније финансира Газпром. Запослени су такође већином из Газпрома, с тим што Fake1 регрутује и волонтере који немају везе са том корпорацијом.

Оба ПВП имају статус волонтерског батаљона. Број запослених у овим ПВП је врло мали, те се они не боре као одвојене формације, већ при јединицама већег ПВП Redoubt.

ПВП Ural

Желећи да следе пример Газпрома, друге корпорације су кренуле да оснивају своје ПВП. Тако је на пример олигарх Алтушкин, власник Руске Компаније за Бакар (РМК) 2022. основао Уралски батаљон.

Алтушкин за себе покушава да створи имиџ “православног олигарха”: редовно гради цркве и дарује скупе поклоне Руској Православној Цркви. Руска инвазије Украјине дала му је прилику да створи сопствени војни одред. Алтушкин је претходно морао да користи услуге мајстора борилачких вештина а не професионалних војника: активисти који су у Јекатеринбургу протестовали против изградње православног храма на месту парка растерани су од стране бораца из РМК Академије за борилачке вештине. Овај олигарх такође има и свој стрељачки клуб - Арханђел Михајло.

Владимир Соловјов је ПВП Урал рекламирао у свом програму где је тврдио да предузентици плаћају и купују сву војну опрему јединице. Прича са ПВП Вагнер нам показује колико такве информације држе воду.

ПВП Convoy

Основан 2022. као једна од јединица под командом Сергеја Аксенова, “шефа” Крима. Као и многе друге организације, финансира је држава али и олигархи. У месец и по дана, компанија је примила 437.5 милиона рубаља кроз разне добротворне организације, од којих је 200 милиона дошло од ВТБ банке, а 120 милиона од компаније у власништву олигаха Ротенберга.

Вођа ПВП-а је Константин Пикалов, бивши радник обезбеђења, који је такође радио у ПВП Вагнер. Није изненађујуће што је окосница ове организације

такође дошла из Вагнера. ПВП има неколико стотина бораца.

Аксенов је такође организовао друге јединице: батаљоне “Таврида”, “Ливадија” итд. Козачки добровољци у овим јединицама шире идеологију козаштва, славе “славна” царска времена итд. Чак је и име “Конвој” преузето у част специјалне јединице царске војске која је штитила цара: “Сопствени Конвој Његовог Царског Величанства”.

Друге јединице

Уз приватна војна предузећа, разне су друге јединице формиране у Русији при Северном Војном Дистрикту. Ове јединице званично нису ПВП, али су им по улози и природи врло сличне: и ПВП и ове добровољачке јединице служе као приватне војске и паравојне јединице у служби руске елите.

Постоји неколико оваквих регистрованих батаљона: ПВП Аксенов, “Аkhmaty Kadyrov”, Запад, Исток, Север, Југ, око 50 регионалних батаљона и разне друге добровољачке јединице као DSRG “Rusich”, “Somali” итд.

Позиција ових добровољачких јединица није у потпуности јасна. Многе имају званичан статус Војне Борилачке Резерве (BARS). Укупно постоји око 20 BARS јединица, и свака поседује идентификациони број и име.

Сви борци BARS и добровољачких батаљона имају потписане уговоре са руским Министарством одбране, али врло често примају и додатна новчана средства од власника одреда и регионалних и локалних буџета. Када се деси нека контроверза или проблем, борци ових јединица готово се искључиво обраћају челницима региона који су их направили, или у случају приватних јединица власницима - а не Министарству одбране. Тешко је, дакле, прецизно проценити укупан број оваквих јединица, али је сигурно да је број бораца у њима у десетинама хиљада.

Сем горе наведених ПВП, у Русији наравно постоје и многе друге јединице. Међутим, за ваљану анализу активности ових организација довољне су ове већ поменуте, с обзиром да представљају готово читав спектар различитих типова плаћеничких група и јединица.

2. Коју улогу ПВП имају у политици?

ПВП Вагнер у Африци

ПВП Вагнер је оруђе руског империјализма. Ова се његова алатка тренутно највише користи на афричком континенту. Хајде да изблиза истражимо активности Вагнер групе у афричким земљама.

Судан

Пригожин је добитник два ордена суданске владе. У овој земљи постоје компаније које су повезане са њим. „М Инвест“, који под концесијом рудари злато у Судану, приходовао је 2.6 милиона долара у 2021; а две неименоване Пригожинове компаније у Централноафричкој Републици и Судану исте су године оствариле приходе од 6 милиона долара. Због распрострањености кријумчарења злата, права висина профита од рударења злата остаће нам непознаница.

ПВП Вагнер је у Судану присутан од 2017. „М Инвест“ 2018. године шаље групу геолога у земљу како би истражили потенцијалне локације за рударење злата, а објекте компаније штите снаге ПВП Вагнер. У априлу 2023. у Судану почиње војна побуна и сукоби између суданске војске и Снага за брзу подршку (РСФ) се захуктавају. У недавном саопштењу, Пригожин је изјавио да борци ПВП-а тренутно нису присутни у Судану, а да су рудници злата напуштени. Вагнер група се толико често помиње у вези са скорашњим догађајима у Судану да је Пригожинов медијски тим објавио званично писмо демантујући тврдњу да је Вагнер слао помоћ било којој страни у том конфликту.

Да ли треба да верујемо овом господину, који је већ више пута противречио ранијим сопственим изјавама, реторичко је питање.

Пригожин је, између осталог, објавио отворено писмо у којем се понудио да буде медијатор за договор између зараћених страна и објавио своју жељу да пошаље хуманитарну помоћ земљи „на свој трошак“.

Руска влада је заинтересована за Судан примарно због могућности да та земља функционише као база руског утицаја на Црвеном мору. Руска поморска база тренутно се гради на суданској територији у близини града Порт Судан. У мају ове године, судански амбасадор у Русији је потврдио да је споразум о изградњи базе и даље на снази, без обзира на политичку нестабилност у земљи. База Руској Федерацији може да служи као „капија“ према Африци, али ће такође омогућити поправке и ротацију посаде бродовима који сада неће морати да се отисну на дуго путовање до обала Руске Федерације.

Планови за заједничку руско-суданску изградњу нафтне рафинерије у граду Порт Судан такође постоје, али је, због сукоба у земљи, статус овог пројекта нејасан.

Централноафричка Република (ЦАР)

ЦАР је, као и Судан, једна од главних локација деловања Вагнер групе, која је присутна у земљи од 2018. Пригожин и његов ПВП имају блиске контакте са владом Централноафричке Републике. Пригожин је одликован са четири ордена ове републике, састајао се са њеним званичницима, а Вагнер група обучава војне снаге и полицију ове државе. Као и у Судану, приватна војна предузећа у ЦАР-у оперишу у пуном сугласју са политикама Руске Федерације. Русија активно снабдева земљу оружјем и шаље војне инструкторе:

За почетак, Русија је војску ЦАР опскрбила са 900 Макарев пиштоља, 5.200 аутоматских пушака и 840 Калашњиков митраљеза, 140 снајперских пушака, 270 ручних противтенковских бацача граната и 20 лако преносивих ракета земља ваздух, као и муницијом за ове системе. Након тога је 175 војних инструктора послато у земљу. Према руском Министарству спољних послова, само њих 5 су били војна лица, док су остатак били цивили којима је посао био да обучавају локалце у коришћењу руских оружја.

Тренутно се 1.890 руских војних инструктора налази у земљи. Војна опрема се такође и даље шаље ЦАР.

У Бангију, главном граду Централноафричке републике, отворен је „Руски дом“, а руски језик је недавно постао обавезан предмет у школама и универзитетима у републици. Споменик руским војним инструкторима је подигнут у земљи.

Амбасадор ЦАР у Русији је изразио жељу владе те земље да се успостави руска војна база у Централноафричкој републици.

Званичници Руске Федерације отворено говоре о томе како се интересују у природне ресурсе ЦАР: уранијум, злато, дијаманти, итд. Руска Федерација и Централноафричка република већ су потписале договор о развоју локалних рудника злата. Ове руднике тренутно развија компанија Лобаје Инвест, фирма ћерка компаније „М Инвест“, која је како смо већ утврдили у власништву Јевгенија Пригожина. Безбедност рудника обезбеђује ПВП Вагнер. Пригожин, већ по навици, одбија да призна своје везе са рударењем злата.

Не постоје прецизне информације о активностима Вагнер групе у овој земљи, а новинари који су покушали да дођу у ЦАР како би снимили документарни филм о ПВП и тако одговоре на та питања расветлили су убијени. Једна карактеристична активност ПВП-а у Централноафричкој републици је киднаповање и мучење локалних становника – деловање плаћеника у овој земљи није ограничено на борбу са оружаним групама и обучавање безбедносних снага.

Друге земље

ПВП Вагнер је присутан, или је претходно био присутан, у многим другим афричким земљама: Либији, Малију, Буркини Фасо, Мауританији, Чаду, Мозамбику, Демократској Републици Конго, Мадагаскару, Сенегалу, Нигеру, Обали Слоноваче.

Све ове земље имају неке заједничке особине:

- Многе од њих су скоро прошле кроз пучеве, грађанске ратове, а многе су и даље у стању политичке нестабилности (које је, у принципу, карактеристика већине афричких држава). У свим случајевима, Пригожин је близу и, ширећи приче о „повратку поретка“, подржава једну страну у конфликту.
- Природни ресурси. Долазак приватних војних предузећа у земљу је обично пропраћен договорима о концесијама и рударењу у овим земљама. Док Пригожин и Руске власти причају о пљачкању Африке од стране западних земаља, Афричке земље полако креће да пљачка руски капитал, што се наравно не дешава без тога да понешто капне и у Пригожинов џеп.
- Војна подршка Руске Федерације. Уз слање приватних војних компанија у земљу, Руска влада такође материјално подржава једну страну са војном опремом, оружјем и саветницима. Штавише, већина послатих војних саветника су „цивилни инструктори“ – читај „плаћеници“.
- Окрет од западног утицаја. Где је ПВП Вагнер успео да направи упориште, ту се војно присуство западних земаља смањивало. Француска војска смањила је своје присуство у Малију, Централноафричкој републици, Буркини Фасо и Нигеру. Руски капитал природно тежи да попуни ту новонасталу празнину.
- Покушаји идеолошког притиска. Познати су примери скупова и наступа у Африци где су присутни симболи Руске Федерације и ПВП Вагнер. Пригожин се у афричким земљама такође служи познатим идеолошким алаткама које се већ користе у самој Руској Федерацији, а са циљем побољшања репутације приватних војних предузећа и интереса Руске Федерације, а све оцрњујући конкуренте.

Иако ПВП Вагнер омогућава руском капиталу приступ афричким земљама, и многи „патриотски“ настројени Руси већ јуре да најаве велику експанзију руског утицаја на црном континенту, радујући се што ПВП тера САД, Француску и друге западне земље из Африке, несумњиво је да су успеси

руских капиталиста далеко иза успеха капиталиста из Европске уније, САД и Кине. Кинеска роба и инвестиције, а не руске, су клин који истерује западни капитал из Африке. Руска Федерација је ограничена на много скромније успехе, више повезане са њеним војним него економским присуством.

У том смислу, веза кинеског капитала и руског војног присуства у одређеним афричким земљама јесте интересантна, али ће доказивање присуства или одсуства те везе морати бити тема будућег истраживања.

Такође је вредно поменути да су успеси ПВП-ова у Африци делом због тога што се они, и снаге које подржавају, сусрећу са локалним, слабо наоружаним јединицама, често неповезаним са било којом регуларном војском. Питање је времена када ће се ова ситуација променити, а приватна војна предузећа суочити са озбиљнијим отпором од стране САД и земаља Европске уније. Бела кућа је већ послала захтев америчком Конгресу за одвајање 200 милиона долара за борбу против ПВП Вагнер у Африци.

Треба напоменути тежину налажења информација о иностраним активностима приватних војних предузећа. Присуство Вагнер групе у одређеној земљи одбијају и влада те земље и влада Руске Федерације. Пригожин лично одбија све тврдње, све док присуство плаћеника у земљи не постане очигледно целом свету.

Све изнад наведено јасно одбија тезу руских „патриотских“ опортуниста о непостојању империјализма у Руској Федерацији. Уз то да је цео капиталистички систем у стадијуму империјализма, а Русија његов интегрални део, аргументи о поштенем лицу руског капитала који се наводно бори против колонијализма у Африци падају у воду суочени са горе наведеним као и са његовом слабшћу у поређењу са капиталом Сједињених Држава и Народне Републике Кине. Иако је капитал Руске Федерације слабији од капитала неких других „великих сила“, његови методи рада се због тога не мењају: експлоатација, извлачење природних ресурса, насиље против локалних становника. Чак и у светоназору опортунисте, који империјализам дефинише по спољној политици неке земље а не њеној економији, Русија је империјалистичка.

Улога ПВП у унутрашњој политици Руске Федерације

Побуна ПВП Вагнер је открила улогу коју је имала у државним механизмима Руске Федерације. Приватна компанија под покровитељством државе, израсла је у паралелни орган извршне власти, њен главешина, Пригожин, је могао да отворено уђе у конфликт са министарством одбране.

Као што је познато, побуна је изазвана одбијањем руководства Вагнера да се уврсти у редове оружаних снага Русије. Пригожин ије могао да дозволи да борци Вагнера потпишу уговор са министарством одбране из неколико разлога

Као прво, то би значило губитак утицаја и независности које је Пригожин имао - постао би запослени подређен министарству одбране, а проток јавних средстава ка Вагнеру би се највероватније смањио.

Друго, потписи уговора са министарством одбране, значило би да Пригожинови плаћеници постају (макар већина њих) постају војно особље Руске Федерације, што би им отежало акције у иностранству. Ово би озбиљно поткопало Пригожинов монопол као спроводиоца интереса и руског капитала у Африци, и блокирало значајан прилив новца од рудника злата и дијаманата у џепове главешине ПВП.

Сплет економских и политичких мотива довели су до устанка плаћеника. Међутим, нису се сви руски политичари одмах успротивили Пригожиновом устанку. На пример, председник Крима Аксјонов и оружане групе под његовом контролом су причекале и подржале званичну Москву тек након говора председника Руске Федерације. Таква уздржаност председника Крима није изненађујућа: он је имао блиске везе са Пригожином, а командант ПВП Конвој под његовом контролом и кичма војног особља долази управо из Вагнера.

Као резултат побуне, Пригожин је задржао “Афричке” позиције, и приватну војску, у којој је и више бораца него пре учешћа групе Вагнер у руској “Специјалној Војној Операцији”, а његове приватне компаније су наставиле да добијају уносне државне уговоре. “Пронађена” средства и имовина су чак враћени власнику ПВП.

Министарство одбране се заузврат решило веома незгодног савезника и главног критичара. Такође је добило и прилив људства у своје редове. Руска Гарда је између осталог добила право да користи тешко наоружање и војну опрему - односно, оруђе за гушење немира у држави је постало много јаче.

Ови догађаји поново показују да се владајућа класа води искључиво себичним интересима, и да су чак и основни сукоби решиви једноставним споразумом.

Заузврат, смрт главешине Вагнер Групе такође показује како капиталисти лако заобилазе установљене договоре због сопствених интереса. Пригожинова смрт елиминира велики део разлога због којег је Вагнер био у конфликту са државом: сада ПВП није под вођством мрске фигуре са великим политичким амбицијама и сопственим економским интересима, и све Афричке везе које су пре тога пролазиле кроз Пригожина ће сада пролазити кроз лојалне људе - представнике владајуће класе. То што се догодило се догађа кроз историју капитализма, снажнији капитал је победио и преузео слабији.

Без обзира како је Вагнер Група сада измењена, коришћење приватне војске је постало чврсто установљено у праксу руске државе. Очигледно је да ће улога ПВП у иностраној, и временом, домаћој политици, расти. Ко ће предводити ове ПВП, које ће слогане користити, како ће им се структуре мењати - то су све секундарна питања. Главна ствар овде је да је држава заинтересована у коришћење ових приватних војски.

У Русији постоји много различитих приватних војних јединица. Све се могу сврстати у следеће групе:

Државне организације (Вагнер, Редут). Ове компаније су финансиране из државног буџета, али је управљање мање - више изоловано од званичних оружаних снага. ПВП статус омогућава држави да користи ове јединице у иностранству без политичких полседача;

Комерцијалне компаније (“РСБ-Група”, “Моран Сигурносна Група”, итд.). Главни циљ ових организација је да ствара профит својим власницима. Нису финансиране из руског буџета, али могу да примају наређења од државе, а борци из ових компанија ретко учествују у директним борбама. Главне активности ових ПВП су: заштита објеката и индивидуа, пратња бродова и конвоја, итд. Овакве ПВП, као по правилу, немају тешко наоружање;

Корпоративне ПВП (Факел, Поток, Урал, итд.). Ове компаније су у власништву корпорација и олигарха. Примерено, ове јединице се користе за корпоративне потребе;

Регионалне оружане групе (“Акхмат”, “Конвој”, итд.). Међу њима се истичу Кримска и Чеченска група, превазилазећи друге регионе у броју бораца;

Разне добровољачке асоцијације по разним линијама: фудбалски фанови Еспањола, симпатизери нацистичке идеологије ДСРГ Русича, итд.

Зашто корпорацијама и олигарсима требају ПВП? Оне имају неколико циљева:

Показују лојалност тренутној власти;
Штите своје запослене од мобилизације тако што независно формирају добровољачке јединице;

Добијају наоружане и истрениране трупе, које се у будућности могу користити за корпоративне сврхе;

Зашто су потребне регионалне наоружане групе? На овај начин, главешине региона добијају мале војске на располагање, а министарство одбране може да одложи мобилизацију, на коју јавно мњење негативно гледа због уплива добровољаца у регионалне и приватне формације.

Догађаји претходних година показују да је јединство народа и владајуће калсе имагинарно. Грађани Руске Федерације нису спремни да масовно умиру за интерес капитала. Тако да владајућа класа мора да се довија скривеним врстама мобилизације: формирање малих група добровољаца и приватних компанија са великим платама за борце (макар у речима), регрутовање затвореника и миграната. Али овакве формације нису способне да створе масивну армију; регрутовани су авантуристи у потрази за добром зарадом, као и људи који још нису нашли себе у мирном животу и немају шта да изгубе, или наивни грађани заварани буржоаском пропагандом.

Додатно, не постоји јединство владајуће класе. Првом приликом, бирократе и олигарси су спремни да се ухвате за гушу за прерасподелу својине и моћи. У прилици озбиљне унутрашње кризе, све ове приватне војске ће бити супростављене једна другој, а ако се пролетаријат појави у овим догађајима, сви ови одреди ће једногласно уперити своје оружје да га угуше.

Морални карактер плаћеника ће му дозволити да почини било какав злочин. Упркос томе, медији и сами плаћеници покушавају да створе претенциозну, романтичну слику борца приватне армије. Тако на пример један од командира ПВП Вагнер има следеће да каже о организацији:

“ПВП “Вагнер” није само структура која уједињује људе, то је идеологија. Зар нисте чули причу о краљу Артуру и Витезовима Округлог стола? Стога, сви команданти ПВП Вагнер су витезови а наш вођа је Управник.”

Без обзира, “витешка” одежда није спречила бившег команданта Вагнера Дмитрија Уткина да буде обожавалац симбола нацистичке Немачке. Све блиставе слике плаћеника које патриотски блогери и медији покушавају да створе, су скршене крвавим маљем.

Ако је раније олигарх Алтушкин користио одреде спортиста да растера незадовољне, сада има много ефектније борбене одреде. Ако су раније нацисти, национал-бољшевици, монархисти, фашисти и други који су могли само да се боре на пољу идеологије, сада су наоружани и организовани у јединице. Козаци, који су се пре ослањали на бич, сада имају војно наоружање. Не треба бити интелектуалац да би се разумело где ће ова наоружана маса бити усмерена.

ПВП су оруђе капитала, оштрица која бива све оштрија и оштрија са сваком војном интервенцијом. Како је главни историјски непријатељ капитала управо револуционарна радничка класа, само је питање времена када ће руски радници бити суочени са овим непринципијелним непријатељем у виду плаћеника из приватних војски.

Закључак

Сумирајмо све написано:

Тренутно, дешава се оштар раст широког спектра приватних оружаних група. Структура, управљање и интеракција ових одреда ће се на даље мењати, али тренд да држава користи ове формације да решава извесне проблеме ће се наставити;

Већина ПВП је уткана у структуре министарства одбране, али често су финансиране од корпорација, олигарха или регионалних бирократа;

ПВП су корисно оруђе владајуће класе како у иностраним, тако и у домаћим питањима. Приватне војске се активно мешају у политичке процесе у различитим земљама, потискивајући нежељене снаге, и чак угњетавају цивиле. Пре или касније, ПВП ће бити коришћени за исте сврхе унутар Руске Федерације;

Корпоративне приватне армије, подржане од стране олигарха (Факел, Поток, Урал, итд.). Расти и наоружавају се и највероватније ће их олигарси користити за своје личне циљеве. Стога, Газпром већ има неколико наоружаних јединица, које ће временом прерасти у најјачу корпоративну армију у Русији;

Присуство приватних армија показује заоштравање сукоба унутар владајуће класе; очекује се да ће играти улогу инструмента редистрибуције капитала, својине и моћи.

Оригинални чланак